

طرح دوره درسی

دانشگاه آزاد اسلامی واحد اقلید

نام درس: فرآیند آموزش به بیمار Patient Education

مدرس: شیرین رهنما

تدوین و بازنگری: الهام خوشاب

هدف کلی درس: آشنائی دانشجویان با نظریه ها، مراحل و انواع روشهای فراگیری، تدوین و تنظیم فلسفه، اهداف کلی و جزئی بر اساس برنامه های آموزشی- کاربرد روش های نوین و روش تنظیم و تعلیم در امور آموزشی و ارزشیابی، فعالیت های آموزش پرستاری، آشنائی دانشجویان با وسایل و مواد سمعی و بصری، قواعد و محدودیت ها و کاربرد آموزشی هر یک از آنها .

شرح درس: یکی از نقش های پرثمر و نتیجه بخش پرستاری در پیشگیری از بیماریها، تسریع بهبودی و پیشگیری از عوارض ناشی از بیماری و درمان، آموزش به مددجو است که این رسالت، با شناخت نیازهای و توانائی های جسمی، روانی و اجتماعی مددجو و با استفاده از امکانات و تجهیزات آموزشی میسر خواهد بود. لذا ضروری است پرستاران از اصول و فنون آموزش اطلاع کافی داشته باشند تا بتوانند به طور صحیح و مطلوب این مسئولیت خود را به انجام رسانند .

- **اهداف اختصاصی درس:** در پایان ترم دانشجویان باید قادر باشند:
- مفاهیم آموزش و یادگیری فرآیند یادگیری، انواع یادگیری و قوانین مربوط به آن را توضیح دهند
- اهداف، شرایط و منابع آموزش را بیان کرده و نیازهای آموزشی مددجو را از نظر جسمی روانی و اجتماعی بررسی و تشخیص داده و آنها را شرح دهند
- روش های ارتباطی با بیمار را توضیح داده شیوه های تدریس و انواع روش های آموزشی را در آموزش بیان نمایند.
- انواع ارزشیابی را توضیح دهند و نحوه نوشتن و تدوین یک طرح آموزش بر اساس طراحی آموزشی را توضیح دهند.

روش های تدریس

الف: نظری (41 ساعت) سخنرانی- بحث و گفتگو، شبیه سازی، ایفای نقش، معرفی موردی، نمایش

مواد و رسانه های آموزشی (اسلاید، فیلم آموزشی، ویدئو، کتاب، پمفلت، پاورپوینت) .

ب: عملی (41 ساعت)

تدوین و طراحی برنامه آموزشی برای مددجو و ارائه آن به طریقه ایفای نقش و یا بصورت پروژه علمی در کلاس.

• وظایف و تکالیف دانشجویان

- حضور فعال و مستمر در کلاس درس
- مطالعه منابع معرفی شده و مباحث مطرح شده در کلاس
- شرکت در بحث کلاس و پاسخگویی به سوالات
- شرکت در آزمون میان ترم و پایان ترم
- ارائه فرآیند پرستاری پیرامون هر یک از موضوعات درسی با استفاده از جدیدترین منابع علمی پرستاری
- نحوه ارزشیابی دانشجو و بارم مربوط به هر ارزشیابی
- حضور و غیاب: 1 درصد از نمره نهایی شرکت فعال در کلاس: 41 درصد تکالیف علمی: 71 درصد امتحان میان ترم: 41 درصد از نمره نهایی آزمون پایان ترم: 11 درصد
- نوع امتحان میان ترم: تشریحی پاسخ کوتاه، جایگذاری نوع امتحان پایان ترم: تشریحی - تستی

منابع درسی:

- پنجویی، سوسن، اصول آموزش به بیمار، تهران، انتشارات سهراب، 4712
- دلیر، زهرا، آموزش به بیمار در بیماریهای داخلی - جراحی: تهران، انتشارات سخن گستر، 4717
- شعبانی، حسن، مهارتهای آموزشی و پرورشی (روش ها و فنون تدریس)، تهران، انتشارات سمت، 4711
- صابریان، معصومه، اصول برنامه ریزی برای آموزش به بیمار، تهران: نشر سالمی،
- صفوی، محبوبه، برزوئی، طاهره، اصول آموزش به بیمار، انتشارات سخن گستر، 4717
- مهاجر، تانیا، اصول آموزش به بیمار، تهران، نشر سالمی، 4711
- Cannobio, M.M, (1995). Hand book of patient teaching. ST. Louis: Mosby,- Cooper, TM. (1994). Classroom Teaching Skill. (5th ed). Lexington: d.c health and company.
- Redman, B. K. (2001). The practice of patient education (9th ed). St Louis' Mosty
- Ross, K. N. (1990). Planning the Quality of Education; the Collection and use of Data for informed decision making (1st Ed) pansi unesco
- Wagner. S. B. and etal (2002) Patient teaching- Reference manual Pennsylvania: Spring House.

جدول زمان بندی ارائه برنامه درسی: فرآیند آموزش به بیمار

جلسه	موضوع	مدرس	روش های تدریس	تاریخ
اول	ارائه طرح درس، تاریخچه تعریف آموزش و یادگیری، آموزش- تفاوت آموزش و یادگیری، روش های مختلف یادگیری، نظام های یادگیری، اصول یادگیری، موانع یادگیری	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی	
دوم	طراحی منظم آموزشی، هدف های آموزشی، منابع تعیین شده هدف کلی، هدف جزئی، هدف رفتاری طبقه بندی اهداف آموزشی (شناختی، عاطفی، روانی حرکتی)، ارزیابی نیازهای آموزشی، شرایط یادگیری تعیین منابع بازده	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی	
سوم	روش های نوین تدریس (توضیح سخنرانی، پرسش و پاسخ نقش روش نمایشی، حل مسئله، بحث گروهی...،) دسته بندی ابزارهای آموزشی، ابزارهای چاپی دیاگرام، چارت، پوستر	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی	
چهارم	اهداف ارزشیابی، شاخص های آزمون، انواع ارزشیابی، روش مشاهده مستقیم، درجه بندی روش های غیر مستقیم، مشاهده رفتار (پرسش شفاهی، سوالات کتبی) اندازه گیری حیطه عاطفی (گزارش از خود بسته پاسخ و پاسخ باز)، طرح آموزشی و اجرای برنامه	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی	
پنجم	روش های مشاهده رفتار (پرسش شفاهی، سوالات کتبی)، اندازه گیری حیطه عاطفی (گزارش از خود بسته پاسخ و پاسخ باز)، طرح آموزش و اجرای برنامه	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی	
ششم	قوانین یادگیری (نظریه توراندیک، آمادگی عمل- اثر)، چهار مرحله نظریه کرت لوین و مقایسه آن با اسکینر	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی	
هفتم	ارائه کار عملی در کلاس (سمینار) آموزش به بیمار در بیمار داخلی جراحی و تدوین طرح درس	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی، ایفای نقش کنفرانس و پمفلت	
هشتم	ارائه کار عملی در کلاس (سمینار)، آموزش به بیمار در بیمار داخلی- جراحی	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی، ایفای نقش کنفرانس و پمفلت	
نهم	ارائه کار عملی در کلاس (سمینار)، آموزش به بیمار در بیمار داخلی- جراحی	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی، ایفای نقش	

	کنفرانس و پمفلت			
دهم	ارائه کار عملی در کلاس (سمینار)، آموزش به بیمار در بیمار داخلی- جراحی	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی، ایفای نقش کنفرانس و پمفلت	
یازدهم	ارائه کار عملی در کلاس (سمینار)، آموزش به بیمار در بیمار داخلی- جراحی	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی، ایفای نقش کنفرانس و پمفلت	
دوازدهم	ارائه کار عملی در کلاس (سمینار)، آموزش به بیمار در بیمار داخلی- جراحی	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی، ایفای نقش کنفرانس و پمفلت	
سیزدهم	ارائه کار عملی در کلاس (سمینار)، آموزش به بیمار در بیمار داخلی- جراحی	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی، ایفای نقش کنفرانس و پمفلت	
چهاردهم	ارائه کار عملی در کلاس (سمینار)، آموزش به بیمار در بیمار داخلی- جراحی	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی، ایفای نقش کنفرانس و پمفلت	
پانزدهم	ارائه کار عملی در کلاس (سمینار)، آموزش به بیمار در بیمار داخلی- جراحی	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی، ایفای نقش کنفرانس و پمفلت	
شانزدهم	ارائه کار عملی در کلاس (سمینار)، آموزش به بیمار در بیمار داخلی- جراحی	شیرین رهنما	ویدئو پروژکتور پرسش و پاسخ بحث گروهی، ایفای نقش کنفرانس و پمفلت	

